

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 29.08.1963, sp. zn. 2 Cz 65/63, ECLI:CZ:NS:1963:2.CZ.65.1963.1

Číslo: 10/1964

Právní věta:

Náhrada za právní zastúpenie v občianskoprávných veciach sa posudzuje podľa druhu veci, ktorej sa úkon týka a nie podľa toho, podľa ktorého právneho predpisu je nárok na náhradu škody uplatnený (§ 4 ods. 1 odv. tarifu, nar. Min. sprav. č. 115/1951 Zb.). Ak je teda žalobou uplatnený nárok na odškodnenie pracovného úrazu, je treba pre výpočet náhrady trov právneho zastúpenia použiť pol. 16 advokátskeho tarifu, a to bez ohľadu na to, že odškodnenie sa uplatňuje podľa občianskeho zákona. Výnimku tvoria iba tie prípady, kde ide o nároky na náhradu škody, ktorú zamestnanec spôsobil zamestnávateľovi úmyselne, kedy nejde o plnenie záväzkov vyplývajúcich z pracovného pomeru a jednanie zamestnanca nie je zamerané na plnenie jeho pracovných povinností.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 29.08.1963

Spisová značka: 2 Cz 65/63

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 115/1951 Sb. § 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech občianskoprávných, obchodních a správních

Sbirkový text rozhodnutí:

Žalobou podanou 8. novembra 1960 n Okresnom súde Bratislava-mesto, uplatnil žalobca, právne zast. advokátom a členom advokátskej poradne, proti Čs. štátu - vojenskej správe nárok na náhradu škody vo výške 31 975,40 Kčs s prísl. V žalobe uvádzal, že pri výkone základnej vojenskej služby pri prevádzke vojenského motorového vozidla utrpel 14. 1. 1957 ťažké zranenie, ktoré zanechalo trvalé následky a že sa preto dožaduje náhrady za bolestné, čiastočné sťaženie spoločenského uplatnenia a čiastočne ušlý zárobok v zažalovanej výške.

Okresný súd Bratislava-mesto uznal žalovaný Č. štát - vojenskú správu povinným zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 26 186 Kčs s prísl. a advokátskej poradne trovy právneho zastúpenia žalobcu vo výške 7444,60 Kčs, všetko do 15 dní pod exekúciou.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný Čs. štát - vojenská správa odvolanie, v ktorom napadol i výrok

súdu prvého stupňa o výške náhrady trov právneho zastúpenia žalobcu.

Krajský súd v Bratislave rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade škody potvrdil a pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia žalobcu, znížil ich výšku na čiastku 7169,60 Kčs. Tiež krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, vychádzal z názoru, že náhradu škody požaduje žalobca podľa občianskeho zákona a že preto pre výpočet náhrady trov právneho zastúpenia žalobcu je treba použiť pol. 17 advokátskeho tarifu.

Najvyšší súd rozhodol k sťažnosti predsedu Najvyššieho súdu, že rozsudkom krajského súdu, pokiaľ ním boli určené trovy právneho zastúpenia žalobcu v hore uvedenej výške, bol porušený zákon.

Odôvodnenie:

Ustanovenie § 1 zák. č. 150/1961 Zb. vymedzuje vo vzťahu k zamestnaniu pojem pracovného úrazu tak, že výslovne stanoví, že musí ísť o úraz, ktorý sa prihodil vo výkone zamestnania alebo v priamej súvislosti s ním.

Tieto hľadiska sú rozhodné i pre posudzovanie pracovných úrazov príslušníkov ozbrojených síl, vojakov základnej služby a vojakov v zálohe, tj. úrazov, ktoré sa prihodili pri výkone vojenskej služby alebo v priamej súvislosti s jej výkonom. Pracovným úrazom sú teda najmä úrazy vojakov, ktoré sa stali pri obrane ČSSR, pri výcviku v zbrani, pri strážnom výkone, dozorčom, hliadkovej a poriadkovej službe, pri prevádzaní zamestnania podľa denného poriadku veliteľa útvaru, pri prevádzaní organizovanej masovej, športovej alebo kultúrnej činnosti i v dobe osobného voľna; pri vyhlásení bojovej pohotovosti i poplachu sú pracovné úrazy i tie úrazy, ktoré sa prihodili povolaným na ceste do kasáreň na regulačné stanovisko (porov. smernice MNO zák. č. 150/1961 Zb. Sm - všeobec. - 25).

V súdnej veci žalobca vyvodil svoj nárok na základe skutkových zistení, z ktorých vyplýva, že k jeho úrazu došlo pri výkone základnej vojenskej služby; ide teda o pracovný úraz v zmysle § 1 zák. č. 150/1961 Zb. (porov. § 21 vyhl. č. 7/1962 Zb.). Ide teda celkom nepochybne o vec pracovnú.

Náhrada za právne zastúpenie v občianskoprávných veciach sa posudzuje podľa druhu veci, ktorej sa úkon týka a nie podľa toho, podľa ktorého právneho predpisu je nárok na náhradu škody uplatnený (§ 4 ods. 1 odv. tarifu, nar. Min. sprav. č. 115/1951 Zb.), teda konkrétne či odškodnenie za pracovný úraz s uplatňuje podľa zák. č. 150/1961 Zb., alebo podľa občianskeho zákona (porov. §§ 337 a násl. § 16 zák. č. 150/1961 Zb.). Výnimku tvoria iba tie prípady, kde ide o nároky na náhradu škody, ktorú zamestnanec spôsobil zamestnávateľovi úmyselne, kedy neide o plnenie záväzkov vyplývajúcich z pracovného pomeru a jednanie zamestnanca nie je zamerané na plnenie jeho pracovných povinností. V týchto prípadoch nemožno ani pri stanovení odmeny advokáta vyjsť z pol. 16 sadzobníka, ktorý stanoví odmenu vo veciach pracovných, ale z pol. 17 sadzobníka, ktorý stanoví odmenu pre všetky občianskoprávne veci, pre ktoré nie je stanovená v sadzobníku špeciálna odmena.

V súdnej veci však neišlo o taký prípad. Je treba pri stanovení odmeny advokáta z pol. 16 sadzobníka, ktorý stanoví odmenu vo veciach pracovných. Pokiaľ teda Krajský súd určil trovy právneho zastúpenia žalobcu podľa pol. 17 advokátskeho tarifu, porušil tým zákona v ustanovení čl. II. pol. 16, 17 nar. Min. sprav. č. 115/1951 Zb.

Poznámka: Porovnaj naproti tomu stanovisko Najvyššieho súdu 2 Cp 342/63, podľa ktorého ak je žalobou platený nárok na odškodnenie pracovného úrazu člena JRD, je treba pre výpočet náhrady trov právneho zastúpenia použiť pol. 17 advokátskeho tarifu, nakoľko neide o pracovný pomer zamestnanecký.